

EKONOMİ POLİTİK

Davos'dan IMF'ye: Artık Yeter!

Erinç Yeldan, 4 Şubat 2009

İsviçre'nin kayak merkezi ve egzotik turizm kenti Davos'da düzenlenen **Dünya Ekonomi Forumu** günlerce küresel krizin nedenlerini araştıran ve çözüm önerileri arayan panel ve konferanslara sahne oldu. Katılım ücretinin 25 bin doları bulduğu bu zenginler klubünün toplantıları sürerken, bir yandan da Atlantiğin diğer yakasında, Brezilya'nın Benem kentinde düzenlenen **Dünya Sosyal Forumu**'nda "*başka bir dünya mümkündür*" çağrıları yükselmekteydi.

Davos'da Ekonomik Forum'un toplantıları sürerken küresel ekonomiye ait veriler akmaya devam etti. IMF 2009 yılında dünya ekonomisine ilişkin ortalama büyüme tahminini yüzde 0.5'e çektiğini açıkladı. Oysa sadece üç ay önce Kasım ayında IMF'nin 2009'a ilişkin büyüme tahmini yüzde 2.2 idi. 2008 başında ise IMF, küresel krizden, başını Çin ve Hindistan'ın çekeceği bir *ayrışma* sayesinde derinleşmeden çıkılacağını; dünya ekonomisinin ise yüzde 4.4 ile büyümeye devam edeceğini duyurmuştu. Ayrışma kuramı (decoupling) diye adlandırılan bu inanç dünyasının beklentileri gerçekleşmedi. Küresel kriz giderek derinleşerek piyasaların kendi kendisini dengeleyeceği beklentisini çökertti.

IMF 2009'a ilişkin tahminlerinde ayrıca dünya bankacılık ve finans kesiminin zararlarının 2.2 trilyon dolara ulaşacağını hesaplamaktaydı. Oysa Ekim'de yapılan tahminler söz konusu kayıpların 1.4 trilyon olacağı yönündeydi.

Dünya ekonomisinin 2009'da yaşayacağı kriz süreci IMF tahminleri doğrultusunda gerçekleştiği takdirde, bunun anlamı İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana dünya üretiminin ilk defa daralması olacaktır. Üretimdeki bu daralmaya koşut olarak tüm ülkelerde emekçileri zor günler beklemektedir. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) tahminlerine göre tüm dünyada işsiz sayısı en az 18-30 milyon, büyük olasılıkla da ortalama 50 milyon kişi artış gösterecektir. Böylece dünyada açık işsizlerin sayısı 230 milyona ulaşacaktır. Bu rakam dünya işgücü arzının yüzde 7.1'ine denk düşmektedir..

Dünya ekonomisine ilişkin bu veriler yayımlanırken, IMF İcra Direktörleri Başkanı Straus-Kahn ise IMF'nin krize müdahale edebileceği kaynaklarının kurumakta olduğunu ve 2009'da örgütün en az 150 milyar dolar net yeni kaynağa gereksinimi olduğunu itiraf etmekteydi. IMF'nin, diğer kardeş uluslararası örgütler ve ulus-ötesi şirketlerle ağız birliği ederek, dünya ekonomisini serbest (kuralsızlaştırılmış) piyasalara terk etmeye koşullandırdığı neoliberal küreselleşme masalı, deyim yerindeyse, kendi efendilerini yiyip bitiren bir Frankeştayn'a dönüşmüş durumdadır.

Davos'da düzenlenen Dünya Ekonomi Forumu'nun bu sene ülkemiz açısından bir başka anlamı daha oldu. Başbakan Erdoğan'ın katılmış olduğu bir panelde İsrail Cumhurbaşkanı Simon Perez'e karşı sert çıkışı günlerce iç siyaset malzemesi olarak tüketildi. Oysa arka planda "mehter marşı"yla tekrarlana tekrarlana hafızalara kazınan bu diplomasi skandalının, Türkiye'nin ne siyasi bağımsızlık savaşımına, ne de bölgemizde barış mücadelesine herhangi bir yarar getirmeyeceği ortadaydı.

Türkiye'nin hamasi gövde gösterilerini bir yana bırakıp, mevcut krizin baş sorumlusu IMF, Dünya Bankası ve Dünya Ticaret Örgütü üçlüsünün güdümünde sürdürülen neoliberal koşullandırma reçetelerine "artık yeter!" demesinin zamanı gelmiştir. Zira unutmayalım ki, iktisadi bağımsızlık olmadan, siyasi bağımsızlık da olanaklı değildir.